Raadsvoorstel

Onderwerp : Zienswijze Kadernota 2025-2026 Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Zaaknummer : 653838
Behandelend team : Team Beheer
Status : Openbaar

Besluit om

1. De zienswijzebrief op de Kadernota 2025 – 2026 van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen vast te stellen (zie bijlage 1).
2. De zienswijzebrief te versturen aan het AB van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

Inleiding

De gemeente Beuningen is deelnemer van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Dit regionale samenwerkingsverband verzorgt sinds 1 april 2013 de milieutaken voor 6 deelnemende gemeenten en de provincie Gelderland. Sinds 2017 heeft gemeente Beuningen ook de taken op het gebied van Bouwen, Reclame, Inrit, Kap en Sloop (BRIKS) overgedragen aan ODRN. Daarnaast heeft provincie Gelderland de vergunningverlening van alle complexe provinciale bedrijven bij ODRN belegd. Ook voert de ODRN voor provincie Overijssel de Seveso-taken uit (bedrijven met bijzonder risico).

Op 31 oktober 2024 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) de Kadernota 2025-2026 verstuurd (zie bijlage 2). In deze kadernota worden de gemeenteraden geïnformeerd over de ontwikkelingen, het beleid en de verwachte financiële consequenties voor de begroting 2025 en 2026. De gemeenteraden kunnen voor 1 februari 2025 hun zienswijze kenbaar maken aan het Algemeen Bestuur (AB) van de ODRN.

Beoogd effect

De zienswijze is een van de gemeentelijke sturingsinstrumenten richting de Gemeenschappelijke Regelingen. Met het sturen van de zienswijze geven we het AB van de ODRN de Beuningse input over de kadernota mee. Het AB kan deze samen met de input van andere deelnemende gemeenten verwerken. Het lange termijn doel van de kadernota en onze zienswijze is dat onze gemeente een goed werkende GR heeft die toeziet op behoud en versterking van een veilige en gezonde leefomgeving.

Argumenten

1.1 De zienswijzebrief gaat in op de ontwikkelingen die de kadernota beschrijft.

De kadernota geeft een duidelijk inzicht in de ontwikkelingen die de ODRN op zich af ziet komen. We vragen met name aandacht voor een tweetal zaken.

1. De doorontwikkeling vanwege het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH en in het verlengde daarvan de samenwerking/fusie met andere omgevingsdiensten. De noodzaak hiervan is duidelijk want de ODRN is niet robuust en te klein om alle specialistische taken goed te kunnen uitvoeren. Ook is er met een kleine organisatie minder dekking voor de overhead. Het wordt steeds lastiger om alle taken binnen het budget te kunnen uitvoeren.
   We verzoeken de ODRN om dit traject voortvarend op te pakken en ons bestuurlijk goed op de hoogte te houden van de vorderingen en keuzes die gemaakt worden.
2. In navolging van het regionale VTH-beleid is samen met de ODRN een regionaal Uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin zijn een aantal focusgebieden opgenomen voor de Briks- en milieutaken. Ook is een Handreiking regionale beleidscyclus opgesteld. Deze handreiking geldt voor alle regio's in Nederland en draagt daarmee bij aan een landelijk uniforme

werkwijze. De handreiking geeft stap voor stap aan hoe we komen tot een samenhangende aanpak met een heldere relatie tussen beleid en uitvoering, ook wel de BIG-8 genoemd. De ODRN geeft hier samen met haar partners verdere invulling aan in de komende jaren.
Mede in het licht van de financiële uitdagingen waar Beuningen voor staat blijven we graag nauw betrokken bij de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma en de keuzes die daarin mogelijk alsnog gemaakt moeten worden.

1.2 In de zienswijzebrief benadrukken we de financiële onzekerheid van gemeenten en het verzoek om besparingen te realiseren.
De kadernota gaat in op het verzoek dat de gemeenteraad eerder dit jaar in haar zienswijze op de begroting ODRN heeft gedaan om besparingen te realiseren.
Aanvullende besparing op overhead lijkt vooralsnog niet reëel. Met het terughalen van de bouwtaken door gemeente Nijmegen verliest ODRN al een flink deel van de dekking voor overhead. Voor de jaren 2025 t/m 2027 draagt gemeente Nijmegen bij aan de frictiekosten. Daarmee kan ODRN tot en met 2027 een reële maar wel sobere begroting opstellen. De dekking van de overhead in 2028 en volgende jaren kan tot stand komen door een schaalvergroting (fusie) met een andere omgevingsdienst.
Desondanks verzoeken we om de volle aandacht voor onze financiële positie te blijven houden en waar mogelijk besparingen te realiseren en een kostenverlaging door te voeren.

Ook een verlaging van het takenpakket resulteert in lagere kosten. Voor 2025 nemen we dit al mee in het Werkplan (bestaande uit het Uitvoeringsprogramma 2025-2026 en het Adviesdocument 2025). Voor Beuningen is het Werkplan meer in lijn gebracht met de daadwerkelijk realisatie in de afgelopen jaren en de haalbaarheid van werkafspraken. De wijzigingen worden meegenomen in de begrotingswijziging 2025 van de ODRN.

1.3 We geven de ODRN mee dat de noodzaak voor een verhoging van de opslag indirecte uren van 23% naar 25% (vanaf 2026) onvoldoende is onderbouwd.
ODRN belast haar uurtarieven met een opslag voor indirecte inzet van 23%. Dat percentage wil ODRN vanaf 2026 verhogen naar 25%. In de kadernota is deze voorgenomen verhoging onvoldoende onderbouwd. Omzetderving BRIKS, vanwege het terughalen van deze taken door gemeente Nijmegen, wordt als voornaamste reden aangegeven. De omzetderving maakt echter al onderdeel uit van de frictiekosten die Nijmegen hiervoor betaalt. Verder is het de afspraak dat de ODRN de frictiekosten budgettair neutraal voor de overige gemeenten laat verlopen.
Daarnaast staat de verhoging haaks op de oproep die gemeenten doen om waar mogelijk besparingen te realiseren en een kostenverlaging door te voeren (zie ook argument 1.2).

1.4 We uiten onze zorgen over de financiële positie van de ODRN.
De ODRN verkeert in financieel zwaar weer. Het resultaat in 2024 stevent af op een fors verlies, ondanks de taskforce die is ingezet om het verwachte verlies om te buigen. De oorzaak hiervan is de hoge inhuur en de verhouding tussen de overhead, lage productiviteit en productieachterstand.
Ook is de ODRN vanwege het lage eigen vermogen zelfstandig niet in staat risico's (grotendeels) af te dekken. In de kadernota geeft de ODRN de kaders mee waarmee zij een sluitende en realistische meerjarenbegroting wil opstellen.

1.5 De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om een zienswijze vast te stellen.
De ODRN benoemt in haar kadernota dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen. Dit staat beschreven in de Gemeenschappelijke Regeling. De gemeenteraad kan in haar zienswijze aangeven wat zij van de kaderbrief vindt.

2.1 Het AB van de ODRN stelt de Kaderbrief 2025-2026 vast.
Na ontvangst van de zienswijzen van de deelnemers stelt het DB een reactie op. Deze reactie wordt voorgelegd aan het AB, die uiteindelijk de kaderbrief vaststelt.

Kanttekeningen

1.1 Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur onze input opvolgt in de conceptbegroting 2026.
De Kadernota 2025-2026 is opgesteld in november 2024. Dit betekent dat de ODRN in een vroeg stadium vooruitkijkt in een domein waar zeer veel in ontwikkeling is en er een grote afhankelijkheid is van de markt en ontwikkelingen rondom wetgeving. Concretisering van specifieke doelen wordt hierdoor bemoeilijkt. Wij vragen ODRN in de conceptbegroting 2026 zoveel mogelijk een concrete vertaalslag te maken naar doelen en resultaten op de terreinen waarop ODRN acteert. De gemeenteraad krijgt nog een mogelijkheid om deze conceptbegroting een zienswijze in te dienen.

Financiën

Deze Kadernota heeft op zichzelf geen financiële gevolgen. In de kadernota is nog geen gedetailleerde onderbouwing gegeven van eventuele financiële gevolgen van de genoemde ontwikkelingen. De nota geeft wel de kaders aan voor de begroting 2026, waarin financiële gevolgen worden verwerkt. Bij de actualisatie van de begroting 2025 en begroting 2026 wordt duidelijk wat de financiële gevolgen (per deelnemer) zijn. De gemeenteraad krijgt ook dan de mogelijkheid om hierop een zienswijze in te dienen.

Tijdspad

Als dit voorstel akkoord is, wordt het raadsvoorstel voorgelegd aan de gemeenteraad. Een conceptversie wordt na behandeling in de commissie samenleving & bestuur toegezonden, onder voorbehoud van vaststelling in de gemeenteraad, vanwege de door de ODRN gestelde deadline van 1 februari 2024. Na de behandeling in de raad wordt de definitieve zienswijzebrief in bijlage 1 verstuurd.

ODRN gaat daarna aan de slag met een vertaling naar de begroting. De ontvangen zienswijzen worden daarin meegenomen. Het proces voor ODRN is globaal als volgt:

- Februari/maart 2025: opstellen wijziging van de Begroting ODRN 2025 en de Begroting ODRN 2026 met in achtneming van de Kadernota en de zienswijzen.
- April 2025: behandeling van de begrotingsstukken door het DB ODRN.
- April/juni 2025: zienswijzen op Begrotingswijziging ODRN 2025 en de Begroting ODRN 2026.
- Augustus 2025: vaststellen van de Begrotingswijziging ODRN 2025 en de Begroting ODRN 2026 door het AB ODRN.
- Vóór 15 september 2025: indienen van de begrotingstukken bij het ministerie van BZK.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie

De zienswijze wordt na vaststelling door de raad gestuurd aan het Algemeen Bestuur van de ODRN.

Evaluatie

Het AB geeft een schriftelijke reactie op de ingediende zienswijzebrieven van alle deelnemers. Aan de hand daarvan wordt duidelijk of opvolging is gegeven aan de zienswijzen en of het beoogde doel is behaald.

Bijlagen

- Bijlage 1: Zienswijzebrief Kadernota 2025-2026 ODRN
- Bijlage 2: Kadernota 2025-2026 ODRN

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester